

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **Z. T. W.**
st. přísl. X
t. č. pobytem X

proti

žalované: **Policie České republiky**
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
Odbor cizinecké policie
Cejl 62b, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 2. 2022, č. j. KRPB-44110-14/ČJ-2022-060026-Z,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zajistila žalobce na 29 dnů (od 25. 2. 2022 do 25. 3. 2022) za účelem jeho předání do Rumunska podle nařízení č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“). Žalobce namítl nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť nebyly dostatečně posouzeny systémové nedostatky azylového řízení v Rumunsku a realizovatelnost jeho předání.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Zajištění žalobce předcházela policejní kontrola jeho osoby na hraničním přechodu Lanžhot D2 – 56 km směr Brno, kde se ukrýval na podvozku nákladního vozidla. Na výzvu k prokázání totožnosti a oprávněnosti pobytu na území žalobce nepředložil žádné doklady. Byl proto zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a eskortován na policejní pracoviště k dalšímu šetření, kde bylo provedeno daktyloskopování spojené s lustrací v systémech AFIS – bez záznamu a EURODAC – shoda se záznamem v Rumunsku (ze dne 15. 10. 2021 a ze dne 23. 12. 2021).
3. V rámci podání vysvětlení žalobce za přítomnosti tlumočnického do jazyka ahmarského mj. sdělil, že z Eritree vycestoval v roce 2020 do Súdánu, chtěl vycestovat do Evropy. V dubnu 2021 přiletěl do Turecka, kde byl asi 15 dnů. Poté odjel kamionem „načerno“ do Srbska, odkud šel pěšky do Rumunska dne 12. 10. 2021. V Rumunsku byl kontrolován policií, byl dovezen do tábora a požádal zde o azyl. Jeho cílovou destinací je Francie, má tam kamaráda. Z tábora v Rumunsku odešel, převaděč mu za úplaty sdělil, který kamion na parkovišti v Rumunsku jede dál do Evropy. Dne 24. 2. 2022 v noci vyjel ukrytý na podvozku kamionu z Rumunska. Do České republiky nechtěl. V Evropské unii je poprvé, ve Francii bude žádat o azyl. Je svobodný a zdravý, sourozence nemá a rodiče zemřeli. Cestovní doklad vyhodil, nic nemá, v České republice nikoho nezná. V Eritrei vystudoval základní školu, zná trochu angličtinu.
4. Žalovaná žalobce zajistila podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, dále jen „zákon o pobytu cizinců“, a ve spojení s čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III), neboť dospěla k závěru, že pro tento postup jsou splněny všechny podmínky: 1. cizinec vstoupil nebo pobýval na území České republiky neoprávněně, 2. existuje reálný předpoklad předání cizince podle nařízení Dublin III, 3. vůči cizinci nelze účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování z území České republiky, 4. existuje vážné nebezpečí útěku cizince nebo cizinec vyjádřil úmysl nerespektovat rozhodnutí o přemístění, a 5. zajištění je přiměřené. Ke splnění každé z těchto podmínek se žalovaná v napadeném rozhodnutí vyjádřila. Mj. se podrobně zabývala otázkou systémových nedostatků azylového řízení v Rumunsku a neshledala, že by žalobce nebylo možné z těchto důvodů do Rumunska předat.
5. Dobu zajištění stanovila žalovaná na 29 dnů od okamžiku prvotního omezení osobní svobody žalobce. Při stanovení počátku doby zajištění (25. 3. 2022) vycházela z § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, doba zajištění tedy byla počítána od okamžiku zajištění dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb. Při stanovení celkové doby zajištění žalovaná vyšla z § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců a z § 28 odst. 3 nařízení Dublin III. Uvedla, že jakkoli dle praxe k předání cizince dochází zpravidla v době delší než 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody cizince, zohlednila předpokládanou složitost přípravy předání a

procesní lhůtu pro podání žádosti o převzetí cizince dle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III (jeden měsíc), s jejímž nedodržením je spojena povinnost zajištění cizince ukončit. Aby byla vyloučena situace, že žalobce zůstane zajištěný i po marném uplynutí lhůty pro podání žádosti o převzetí cizince zpět, konec doby zajištění byl stanoven tak, že se shoduje s koncem lhůty pro podání žádosti o převzetí cizince zpět. Lhůta pro předložení žádosti byla počítána od okamžiku, kdy byla nalezena shoda otisků žalobce v systému EURODAC (25. 2. 2022). Konec jednoměsíční lhůty pro předložení žádosti o převzetí cizince zpět proto připadl na 25. 3. 2022.

6. Jak vyplývá z navazující dokumentace ve správním spisu, v případě žalobce byla na základě nařízení Dublin III ze strany Ministerstva vnitra dne 28. 2. 2022 odeslána žádost o přijetí zpět do Rumunska a dne 8. 3. 2022 Rumunsko přijalo svoji odpovědnost a zaslalo souhlas s přijetím žalobce zpět.

III. Žaloba

7. Žalobce nejprve obecně namítl porušení § 3 ve spojení s § 2 odst. 1 a 4 správního řádu, § 50 odst. 2 a 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, jakož i čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III a čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Následně blíže namítl, že žalovaná nedostatečně zkoumala, zda (ne)existují překážky předání, tj. zda je realizace předání alespoň potenciálně možná, a zda je tak možné dosáhnout účelu zajištění. Žalovaná vycházela z Informace OAMP ze dne 20. 5. 2021, která se týká azylového systému v Rumunsku, v napadeném rozhodnutí však není zmínka o hlavním zdroji posouzení neexistence systémových nedostatků v této zemi. Pokud by tato zpráva nebyla obsahem správního spisu, napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Tato informace je nadto neaktuální. Za nesprávnou považuje žalobce dedukci, že v Rumunsku nemůže docházet k systematickým problémům v azylovém řízení jen proto, že se jedná o demokratický stát. Podle žalobce nebylo shromážděno dostatek podkladů pro objektivní zhodnocení, zda k systémovým nedostatkům v Rumunsku dochází (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2017, č. j. 2 Azs 6/2017-19). Žalobce poukázal na zahlcenost Rumunska žadateli o mezinárodní ochranu a s tím související nedostatek ubytovacích kapacit, násilí ze strany policie, poddimenzované financování a nedostatečný lidský kapitál, špatné ubytovací podmínky, nedostatek prostředků (postele, ledničky), nedostatečně zajištěné tlumočení. Tyto informace vycházejí ze zprávy AIDA z roku 2020, na niž žalobce odkázal v poznámce pod čarou.
8. Z napadeného rozhodnutí rovněž není patrné, zda žalovaná zkoumala realizovatelnost předání žalobce do Rumunska, tj. zda rumunská strana přijímá dublinské transfery, a to s ohledem na přísné podmínky pro vstup na území jakéhokoliv státu.

IV. Vyjádření žalované

9. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že se v napadeném rozhodnutí otázkou existence systémových nedostatků azylového řízení v Rumunsku poměrně důkladně zabývala a svůj závěr přezkoumatelně odůvodnila. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 96/2017 – 87, uvedla, že deklarace systémových nedostatků ve vztahu k určitému členskému státu Evropské unie může připadat v úvahu pouze tam, kde je z okolností známých zajišťujícímu orgánu jednoznačné, že dotyčný cizinec nemůže být v souladu s cíli nařízení Dublin III zajištěn. To však není případ Rumunska.

10. Žalovaná v době rozhodování o zajištění žalobce neměla informaci, že by rumunská strana nerealizovala transfery na své území. Povinnost zakládat do správního spisu zprávy o tom, že si členské státy, které jsou součástí evropského azylového systému, řádně plní své závazky, považuje žalovaná za zbytečnou.

V. Posouzení věci soudem

11. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).
12. O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání. Žalobce ani žalovaný nařízení jednání nepožadovali a soud neshledal konání jednání nezbytným.
13. Žaloba není důvodná.
14. Nejprve se soud zabýval námitkou systémových nedostatků v Rumunsku. Pokud by předáním žalobce mělo dojít k porušení čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, tj. pokud by existovaly závažné důvody se domnívat, že v Rumunsku dochází k systematickým (systémovým) nedostatkům v azylovém řízení, které s sebou nese riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU, takové předání by do státu jinak příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu nebylo možné provést. Dosažení účelu zajištění by tímto zjištěním mohlo být důvodně zpochybněno. Jak k tomu uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, *„smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění nebo zda má být předán na základě mezinárodní smlouvy či má jinak nuceně vycestovat z území ČR, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění, předání či vycestování z území ČR“*. ... O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit“.
15. Při posouzení této námítky lze vyjít ze zásady vzájemné důvěry v rámci evropského azylového systému a vyvratitelné domněnky, že každý členský stát je bezpečnou zemí (srov. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 12. 12. 2011, ve spojených věcech C-411/10 a C-493/10). Zároveň lze při rozhodování o zajištění akceptovat toliko předběžné posouzení překážek realizace vycestování (předání). Nelze očekávat, že toto posouzení bude kvalitativně zcela srovnatelné s hodnocením, které provádí Ministerstvo vnitra v řízení, jímž je určen odpovědný stát podle nařízení Dublin III (srov. obdobně u rozhodování o zajištění pro účely správního vyhoštění např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2016, č. j. 5 Azs 5/2016-51, ze dne 31. 7. 2018, č. j. 3 Azs 182/2017-23, či ze dne 26. 8. 2020, č. j. 1 Azs 495/2019-43). Z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017 – 29, č. 3773/2018 Sb. NSS, který se zabýval právě otázkou zkoumání systémových nedostatků při rozhodnutí o zajištění cizince, dokonce vyplývá, že správní orgány nemusejí v každém jednotlivém rozhodnutí o zajištění podle § 129 zákona o pobytu cizinců výslovně zdůvodňovat, zda ve státě, kam má být cizinec předán, k těmto nedostatkům v rámci azylového řízení dochází, či nikoliv. Takový postup lze akceptovat za předpokladu, že účastník řízení systémové nedostatky v řízení o zajištění nenamítal a správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k

takovým nedostatkům ve státě předání nedochází, případně o nich nepanují ani důvodné pochybnosti.

16. Soud dospěl k závěru, že otázkou existence systémových nedostatků v Rumunsku ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III se žalovaná zabývala zcela dostatečně. Tyto úvahy (s. 5 – 7) mají oporu ve zprávě Informace OAMP ze dne 20. 5. 2021, Rumunsko – Azylový systém – Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinští navrátilci, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky (dále jen „Informace OAMP“), jež je založena ve správním spisu. Informace OAMP byla vypracována mj. v souladu se standardy Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, je opatřena odkazy na zdroje informací, z nichž ve svých zjištěních vychází (AIDA – Asylum Information Database, EASO, MZV USA). Soud tuto informaci považuje pro účely tohoto řízení za aktuální a dostačující k přijetí úsudku o tom, zda je předání žalobce do Rumunska (s ohledem na čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III) reálné, a zda je tedy možné jej pro tento účel zajistit podle § 129 zákona o pobytu cizinců.
17. Žalobce v průběhu správního řízení nepoukazoval na konkrétní aktuální systémové nedostatky v Rumunsku, učinil tak až v žalobě. V Informaci OAMP, která vychází mj. z veřejně přístupné zprávy AIDA z dubna 2021, jsou zaznamenány některé problémy azylového řízení, jako je nedostatek tlumočnicků (což zpomaluje realizaci pohovorů, znemožňuje nestrannou kontrolu kvality překladu a někdy vede k nutnosti přistoupit k překladu prostřednictvím třetího jazyka; přístup k právnímu poradenství je však zajištěn), dále překročení maximální kapacity žadatelů ubytovaných v azylových střediscích (nebyly však známy případy žadatelů, kteří by ubytování požadovali a toto jim nebylo poskytnuto), jakož i technické a hygienické nedostatky zařízení azylových středisek (silné opotřebení, pomalá údržba a opravy, obecně nízký standard ubytování). Co se však týká přijímacích podmínek, dle Informace OAMP všichni žadatelé bez dostatečných vlastních prostředků mají nárok na hmotnou a finanční pomoc a kromě nárokových příspěvků (ubytování v azylovém středisku, příspěvek na stravu, ošatné a kapesné) mohou požádat i o příspěvek na ubytování v soukromí, cestovní náklady či služby (pořízení překladu) související s řízením o mezinárodní ochraně. Co se týká poukazovaného násilí ze strany policie, ve zprávě AIDA z roku 2021 jsou skutečně zmíněny některé násilné incidenty ze strany příslušníků policie na hranici Rumunska se Srbskem; tato informace však nesevředly o nedostacích systémového charakteru, jedná se spíše o jednotlivá selhání a nadto ve vztahu k žalobci, který by měl být do Rumunska navrácen, podstatná není. Pokud žalobce poukazoval na množství podaných žádostí o mezinárodní ochranu v Rumunsku a zahlcenost systému, ze zprávy AIDA ani z Informace OAMP nevyplývá, že vyřizování těchto žádostí za strany příslušných orgánů pravidelně překračovalo stanovené lhůty.
18. Soud nezpochybňuje, že podmínky v rumunských azylových střediscích (kvalita ubytování obecně) nejsou ideální. Zjištěné nedostatky však nestačí bez dalšího k přijetí závěru, že dosahují takového charakteru, aby je bylo možné označit za nedostatky systémové ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Za takový systémový nedostatek nelze považovat ani problémy s tlumočením (k tomu srov. též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu k situaci v Rumunsku ze dne 28. 5. 2020, č. j. 7 Azs 72/2020 – 23 a zde uvedenou judikaturu). Na místě je též zohlednit skutečnost, že žalobce není osobou zranitelnou či jinak znevýhodněnou (osobou se zvláštními potřebami), a v průběhu správního řízení ani

v žalobě nepoukazoval na to, že by se v rámci svého pobytu v Rumunsku potýkal s nedostatky tamního azylového systému, na něž nyní v žalobě obecně poukazuje.

19. Lze shrnout, že žalovaná se otázkou systémových nedostatků v Rumunsku zabývala (až nad rámec nezbytného) dostatečně podrobně, pokud vyšla z nejen z Informace OAMP, kterou si vyžádala od Ministerstva vnitra, ale zohlednila též další informace o Rumunsku dostupné z evropské azylové databáze AIDA (např. zjištění, že pohovory se žadateli o mezinárodní ochranu byly prováděny prostřednictvím videokonferencí ve většině regionálních center, kde nebyl tlumočnický do určitých jazyků), či informace z aktuální rozhodovací činnosti soudů ve vztahu k Rumunsku. Rovněž soud existenci systémových nedostatků v azylovém řízení v Rumunsku neshledal, ani nedospěl k závěru, že by v tomto ohledu existovaly důvodné pochybnosti, jež by bránily realizaci předání žalobce. Námitka týkající se nedostatečného posouzení systémových nedostatků v Rumunsku tedy důvodná není.
20. Co se týká námitky, že se žalovaná nezabývala otázkou, zda rumunská strana přijímá dublinské transfery, soudu není známa informace (ostatně žalobce to ani netvrdil, ani neprokazoval), že by v době vydání napadeného rozhodnutí byly dublinské transfery do Rumunska pozastaveny. Skutečnost, že se do Rumunska realizuje relativně málo dublinských transferů – dle Informace OAMP obdrželo Rumunsko v roce 2020 celkem 3 221 dublinských žádostí, přičemž transferů proběhlo 73, nesvědčí o tom, že by k těmto transferům nedocházelo. Tato skutečnost zároveň není překážkou pro vydání rozhodnutí o zajištění podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, proto není vadou napadeného rozhodnutí, že součástí správního spisu není žalobcem požadovaná zpráva o tom, zda Rumunsko dublinské transfery přijímá. Ze správního spisu opak nevyplývá a proto bylo možné v tomto ohledu akceptovat obecnou úvahu žalované, že předání žalobce do Rumunska je reálné. „Přísné podmínky pro vstup na území jakéhokoli státu“ žalobce blíže nespecifikoval, pokud tím však mínil epidemiologickou situaci, v současnosti dochází k jejímu výraznému zlepšování. Ostatně navazující postup správních orgánů v této věci, kdy Rumunsko na základě žádosti Ministerstva vnitra souhlasilo s převzetím žalobce, potvrzuje reálnost tohoto transferu.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

21. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že námitky žalobce důvodné nejsou. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítnul (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li

stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 23. března 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně